

[Landbrugsministeren.]

af hveden, dels skadesløsholde landmanden for de ulemper, hvededyrkning har fremfor dyrkning af foderkorn såsom større gødningsforbrug, og dels helst betyde en animering til øget hvededyrkning, således at vi kan nærme os selvforsyning på dette område.

Men udover den nævnte betaling ydes der ved høstårets udløb landmændene en efterbetaling på 50 øre pr. 100 kg hvede, der afleveres i november, og derefter 50 øre mere for hver måned, afleveringen udskydes, dog ikke udover april måned.

Ved denne efterbetaling håber man på at få landmændene til at ligge noget længere med hveden, således at man sparer samfundet for en del omkostninger til tørring m. v. Hveden ligger jo bedst og billigst i strået hos landmændene.

De til efterbetaling nødvendige penge opkræves som en afgift hos møllerne, der straks vil indkalkulere den i hvedemelsprisen.

Da lovforslaget iøvrigt ledsages af ret udførlige bemærkninger, skal jeg indskrænke mig til at henvise til disse, og jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede statsminister, for at han kan fremsætte det for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Statsministeren (Hans Hedtoft): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om afgørelse af de mellem visse organisationer af arbejdsgivere og arbejdere bestående uoverensstemmelser.

Som det vil være de ærede medlemmer bekendt, har der gennem længere tid været forhandlet om en løsning af de problemer, som er opstået i forbindelse med fornelsen af overenskomsterne mellem Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger på den ene side og Dansk Arbejdsmandsforbund, Dansk Gartnerforbund og Dansk Mejeristforbund på den anden side. Der er tale om landbrugsoverenskomsterne, om mejeri- og skovbrugsoverenskomsterne og om overenskomsterne vedrørende planteskolearbejde, dræningsarbejde og arbejdet på maskinstationerne.

Jeg vil gerne sige, at det forekommer mig dybt beklageligt, at parterne ikke i tilknytning til de forhandlinger, som har været ført i forligsinstitutionen, har kunnet nærme sig så meget til hinanden, at der

har kunnet tilvejebringes en løsning af den opståede konflikt, uden at mere ekstraordinære foranstaltninger skulle sættes i værk.

Selvom forholdet altså herefter er det, at parterne har været ude af stand til selv at finde hinanden og dermed en løsning på den truende konflikt, må denne konflikt imidlertid efter regeringens opfattelse afværges. Det er ud fra dette synspunkt, at regeringen fremsætter det foreliggende lovforslag, der går ud på, at det mæglingssforslag, som forligsmanden fremsatte den 20. april d. å. til løsning af de opståede uoverensstemmelser, ophøjes til lov.

Jeg er ganske klar over stillingen i denne sag, og jeg ved, at man fra visse hold vil pege på tvungen voldgift som den naturlige vej til løsning af konflikten. Heroverfor må regeringen imidlertid indtage det principielle standpunkt, at den rette vej ud af en situation som den foreliggende er en lovfæstelse af det forslag, som på grundlag af indgående forhandlinger og drøftelser i forligsinstitutionen er fremsat af denne ud fra en afvejelse af alle de hensyn, som fra den ene og den anden side har været fremført, og som efter den upartiske mæglingssinstitutions skøn har burdet tages i betragtning. Som det er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, har denne vej også tidligere været fulgt, senest ved løsningen af slagterikonflikten i 1946 og af den almindelige overenskomstsituation samme år.

Jeg skal ikke her gå nærmere ind på enkeltheder i forligsmandens mæglingssforslag. Det er optrykt som bilag til lovforslaget, og dets hovedindhold er forlængst almindelig bekendt.

Derimod vil jeg gerne endnu en gang slå fast, at denne truende konflikt på områder af så vital betydning for vort erhvervsliv efter regeringens opfattelse ikke må komme til udbrud.

Vore bestræbelser går i denne tid ud på at bevare den gunstigst mulige stilling for hele vor handel og på enhver måde at søge at hindre en forringelse af vor valutamæssige stilling.

Der er næppe grund for mig til her at gå nærmere ind på, hvilke virkninger en arbejdsstandsning indenfor landbruget ville have i så henseende. Lad mig blot nævne, at vi i 1949 eksporterede sukker for ca. 53 mill. kr. og derved blev i stand til at skaffe os råstoffer af største betydning for vort erhvervsliv. Jeg kunne også pege på de virkninger, en standsning af mejeriproduktionen kunne få såvel direkte for